

Slovo k povzbuzení na neděli 30. srpna 2026, na 22. neděli v mezidobí – A
Biblická čtení: Jer 20,7-9; Ž 63; Řím 12,1-2; Mt 16,21-27

Milé sestry, milí bratři,

evangelijní Ježíšova předpověď vlastního utrpení, «že bude muset jít do Jeruzaléma, mnoho trpět od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen», byla dnes uvozena krásným **vyznáním proroka Jeremiáše** ve čtení prvním: «Svedl jsi mě, Hospodine, a dal jsem se svést... Celý den jsem na posměch, všichni se mi vysmívají».

Jak známo, **Jeremiáš** ze všech starozákonních proroků svým životním příběhem snad nejvíc předobrazil **Mesiáše** jako **trpícího**: Vystoupil těsně před začátkem babylónského vyhnanství, hlásal takové Boží pravdy, které se jeho sebejistým současníkům vůbec nelíbily, neboť vyžadovaly obrácení a změnu smýšlení, byl navíc obviněn z pacifismu, neměl úspěch. Pro to vše mu jeho současníci všemožným způsobem ztrpčovali život, umlčovali ho, vyháněli pryč, a dokonce ho chtěli zabít. A také hodili do cisterny, byť to Jeremiáš přežil.

Ze souvislosti s evangelium bychom jistě mohli **rozjímat** o mnohém. Zvláště o tom, jak právě nechání **se svést Hospodinem** – a dodejme: Ježíšem, dobrem, ideály či láskou – se může a chce stát **zdrojem** velké **vnitřní síly** pro milované dobro **snést** i posměch, ústrky a mnoho dalšího. Zdrojem síly Bohu, dobru, ideálům či člověku zůstat **věrnými**, i navzdory vši nepřízni, nepřijetí či jinému protivenství. A také navzdory své slabosti a křehkosti. Jen mít **otevřené** a pokorné nitro, pustit si Boha, lidi a svět k srdci. Jako Jeremiáš...

Z evangelia bychom mohli rozjímat třeba také o příkré Kristově odpovědi Petrovi: «Jdi mi z očí, satane, pohoršuješ mne, nemáš na mysli věci božské, ale lidské». A ptát se, co je v našem náboženském životě opravdu **Božského** a co jen **lidského**, či dokonce satanského, **oč** nám v našem vztahu s Bohem ve skutečnosti jde. Zda jen **o nás** samotné a o saturování našich potřeb, třeba i náboženských, anebo **o něco víc**, o Boha a jeho „věc“. Lidem, kterým jde jen o sebe, třeba chce říci Pán Ježíš něco podobného **jako** svatému **Petrovi**. Ten to ovšem ustál a změnil se...

Zkusme však zaměřit svou pozornost **na čtení druhé**. Ono ostatně s necháním se svést Bohem, s křížem a věcmi Božskými a lidskými, potažmo satanskými docela souvisí.

Slyšeli jsme první dva verše 12. kapitoly Pavlova „velelistu“ **Římanům**. Po jedenácti kapitolách „expozé“ křesťanské víry jimi začíná druhá část listu hovořící **o křesťanském životě**, o tom, co **obnáší** a jak by měl **vypadat**. Jaký **vliv** by na nás náš vztah s Bohem skrze **Ježíše** měl mít. Jaké **ovoce** by mělo naše **nechání se svést** Kristem nést, jak by mělo vypadat naše **následování Ježíše**.

Jinak řečeno, po části teoretické začíná část **praktická**. A je velmi **příznačné**, že začíná výzvou «přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou, to ať je vaše duchovní bohoslužba (*latreia logiké*)». Tím by měla být charakterizována naše **životní praxe**.

Měla by být charakterizována touhou **něco dobrého** svému okolí, lidem a světu kolem sebe **přinášet**. Žít **pro**. Nejen jako sebestřední pasažéři života. Nebrat své okolí jen jako servisní tým pro naše sebe-uskutečnění, ale chtít být nějak pozitivně **užitečními**. To by mělo být naší základní **životní opci**, každodenně opakovanou a obnovovanou. Ovšem **z lásky**.

S tím, že její **uskutečňování** v konkrétním světě s sebou **nutně** přináší také **ochotu k oběti**, někdy i sebe sama, oběti vpravdě svaté a Bohu milé, jak apoštol Pavel píše.

Jistě, to jsou známé a stále opakované teze. Nicméně na jejich **uskutečňování**, na touze po jejich uskutečnění, na životní opci a snaze takto chtít žít a **pro-existovat** naše **křesťanství**, jak naznačuje i logika listu Římanům, opravdu **stojí**. A také padá. Má-li být náboženstvím **lásky**. Je-li Bůh sám v sobě je Láskou, jak stále zdůrazňujeme.

Jednou z překážek takto žít může být paradoxně i samo náboženství, **špatně uchopené křesťanství**. Je to nebezpečí vyslovené Petrovou **neochotou následovat** Mesiáše **trpícího**: «Bůh uchovej, Pane! To se ti nikdy nestane!». Je to nebezpečí pojmenované Kristem jako vpravdě **satanské**. Nebezpečí, že se náboženství, **křesťanství**, následování Ježíše stane jen jakousi sebestřednou **saturací** vlastních náboženských či jiných potřeb. Že se člověk stane věřícím jen proto, že mu to dělá dobře, přináší nějaké výhody, včetně vidiny věčného života. Že mu to dělá dobře.

Jenže, je-li tomu opravdu jen tak a chybí v něm to nejdůležitější, láska a je přítomna jen sebeláska, pak takové křesťanství **přestane** být živým **vztahem** s Bohem skrze Ježíše, Mesiáše se obětujícího. Přestane být vztahem, který nás **ovlivňuje**, který zapaluje naše srdce, „svádí“ je, nadchává je pro **dobro**. Přestane být křesťanstvím vůbec. A **přestaneme** mít naději, že nás naše křesťanství může **proměnit k lepšímu**...

Teze, že **křesťanstvím** má docházet ke skutečné vnitřní **proměně**, je i při vší své pravdivosti samozřejmě **složitější**. Jsme přeci tolikanásobně **predisponováni**, ovlivněni mnoha faktory, pokřivení či zušlechtěni, ve zlém i dobrém. Přesto nějak **platí**.

Koneckonců je **katolickou** vírou – a v tomto bodě se velmi liší od klasické reformační teologie (například Martina Luthera), (je katolickou vírou) že **křesťanstvím** by měl být člověk opravdu vnitřně **proměňován** k lepšímu, že křesťanství nespočívá jen v tom, že hřích už pouze není přičítán (tak právě Martin Luther se svým *homo simul iustus et peccator*), ale že **setkáním** s Boží **dobrotou** skrze Krista se cosi v člověku **mění**, a to **k lepšímu**. A tím pádem laskavějšímu a pro-existenčnímu. Lidské nitro je tak zbožšťováno, **deifikováno**, jak učili staří církevní otcové. Zbožšťováno **k podobě Mesiáše trpícího**, k ochotě a touze **milovat**, i za cenu obětí, ztrát a proher.

Ovšem to je třeba **také chtít**. Změna srdce spočívá na spolupráci, **synergii** člověka s Bohem, s jeho milostí, skrze **vztah**. Jak také otcové učili.

Milé sestry, milí bratři, v pátek jsme měli památku sv. **Augustina**, asi největšího a rozhodně nejvlivnějšího z latinsky píšících otců. Jak známo, právě on to byl, který definoval **hřích** příznačně jako vtočení se do sebe samého (*incurvatio in seipsum*), přičemž v tomto bodě je celkem příznačný poněkud expresivnější překlad: „vkrveného“ do sebe samého. Hříšníkem je člověk sobecký a bezohledný. A je to týž Augustin, který se snažil do slov zachytit také **cestu z** tohoto stavu: Nechat se přemoci, nechat se svést Boží milostí, otevřít se jí. Pak se totiž má naději změnit naše životní zalíbení, **delectatio**, podle něhož se člověk rozhoduje a jedná. Necháním se svést Bohem má člověk naději začít mít zalíbení ne ve věcech zlých či sobeckých, ale ve věcech Božích. Tak má křesťanství naději stát se náboženstvím vnitřním, skutečným vztahem, **relatio**.

Nechat si změnit vztahem s Bohem skrze Ježíše svá zalíbení, **od dobra pro sebe pro dobro lidí a světa**, je možná onou kýženou podoby **ztráty** vlastního života, jak jsme slyšeli v evangeliu: «Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho».

V pátek, na den památky sv. Augustina, zaznělo k tomu shodou okolností i velmi příznačné biblické čtení z Pavlova Prvního listu Korintským: «Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kteří hynou... Ale pro spějící ke spáse... je Boží mocí a moudrostí». Aby nás **povzbudilo**, že **životní volba** mít opravdu **rád**, a to až **k prohrám**, k přinášení sama sebe **v oběť** vypadá mnohdy jako **bláznovství**. Ale láska taková – bláznivá – asi být musí. Má-li být láskou...